

**ЗАХІДНЕ МІЖОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ
АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ**

**РЕКОМЕНДАЦІЇ
АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ**

«23» жовтня 2020 року

м. Львів

№ 63/51-рк/к

Самбірська міська рада
81400 м. Самбір, пл. Ринок, 1

Про припинення дій, які містять
ознаки порушення законодавства
про захист економічної конкуренції

Західне міжобласне територіальне відділення АМК України провело дослідження щодо дотримання вимог законодавства про захист економічної конкуренції органами місцевого самоврядування на ринках реалізації товарів, надання послуг і виконання робіт у тимчасових спорудах (надалі – ТС) в територіальних межах міста Самбір.

Основними нормативно-правовими актами, якими повинні керуватися органи місцевого самоврядування в питаннях регулювання діяльності суб'єктів господарювання на регіональних ринках реалізації товарів, надання послуг і виконання робіт у тимчасових спорудах є: Закон України «Про регулювання містобудівної діяльності»; Закон України «Про благоустрій населених пунктів»; Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні»; наказ Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 21 жовтня 2011 року № 244 «Про затвердження Порядку розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності»; ДБ ДБН 360-92 «Планування та забудови міських та сільських поселень»; ДБН В.2.2-23:2009 «Будинки і споруди. Підприємства торгівлі»; ДБН Б.2-5:2011 «Благоустрій території».

Відповідно до рішення VII сесії VII демократичного скликання Самбірської міської ради від 01.03.2016 № 24 «Про затвердження «Положення про Порядок розміщення тимчасових споруд, літніх майданчиків, лоткової торгівлі, атракціонів та цирків шапіто для провадження підприємницької діяльності в місті Самбір» затверджено Положення про Порядок розміщення тимчасових споруд літніх майданчиків, лоткової торгівлі, атракціонів та цирків шапіто для провадження підприємницької діяльності в місті Самбір (далі – Положення).

Проведений аналіз Положення, який регулює діяльність суб'єктів господарювання, що здійснюють діяльність у тимчасових спорудах, а також літніх майданчиках, лотках, атракціонах та цирках шапіто показав наступне.

I. Відповідно до п. 2 Положення встановлено порядок розміщення тимчасових споруд, літніх майданчиків, лоткової торгівлі, атракціонів та цирків шапіто для провадження підприємницької діяльності», згідно з яким, розміщення тимчасових споруд, літніх майданчиків, лоткової торгівлі, атракціонів та цирків шапіто для провадження підприємницької діяльності у м. Самбір здійснюється на підставі звернення заявника.

Відповідно до п. 2.7 Положення, для надання дозволу на розміщення тимчасових споруд, літніх майданчиків, лоткової торгівлі, атракціонів та цирків шапіто встановлено таке:

- для провадження підприємницької діяльності до заяви в Центр Надання Адміністративних послуг Самбірської міської ради надається схема розміщення, виконана у довільній формі на топо-геодезичному зніманні у масштабі 1:500.
- Центр Надання Адміністративних послуг Самбірської міської ради реєструє подану заяву та передає її для опрацювання в відділ архітектури та містобудування для підготовки проекту рішення щодо надання дозволу на розміщення вищенаведених об'єктів.
- При надходженні двох і більше звернень для встановлення тимчасових споруд, літніх майданчиків, лоткової торгівлі, атракціонів та цирків шапіто на одній території, проект рішення щодо такого розміщення готується за результатами звернень на засіданні містобудівної ради.
- Після прийняття виконавчим комітетом міської ради рішення щодо надання дозволу на розташування тимчасових споруд, літніх майданчиків, лоткової торгівлі, атракціонів та цирків шапіто для провадження підприємницької діяльності Центр Надання Адміністративних послуг Самбірської міської ради протягом 5-ти робочих днів повідомляє суб'єкта господарювання про прийняте рішення

Відповідно до пункту 2.8-2.9 Положення, суб'єкт господарювання після отримання рішення міськвиконкому про надання дозволу на встановлення тимчасових споруд, літніх майданчиків, лоткової торгівлі, атракціонів та цирків

шапіто для провадження підприємницької діяльності подає у земельний відділ наступні документи:

- схему земельної ділянки в масштабі 1 : 500;
- акт встановлених меж (при необхідності);
- ситуаційну схему;
- правовстановлюючі документи на юридичну особу, або копію паспорта та ідентифікаційного коду.

Земельний відділ готує договір про використання земельної ділянки.

При наявності у суб'єкта господарювання правовстановлюючих документів на землю в ЦНАП до заяви надаються копії:

- схеми прив'язки тимчасової споруди;
- плану, фасадів тимчасової споруди;
- для розміщення торгового обладнання (холодильного обладнання для продажу морозива, напоїв, продуктів харчування), замовник додатково додає до заяви фото фіксації обладнання;
- правовстановлюючого документа на землю.

Відділ архітектури і містобудування готує проект рішення на розгляд виконавчого комітету.

Відповідно до Порядку розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності, затвердженого Наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 21.10.2011 р. № 244 «Про затвердження порядку розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності», замовник, який має намір встановити тимчасову споруду, звертається до відповідного виконавчого органу сільської, селищної, міської ради, районної державної адміністрації із відповідною заявою у довільній формі про можливість розміщення тимчасової споруди. До заяви додаються:

- графічні матеріали із зазначенням бажаного місця розташування тимчасової споруди, виконані замовником у довільній формі на топографо-геодезичній основі М 1 :500 кресленнями контурів тимчасової споруди з прив'язкою до місцевості;
- реквізити замовника (найменування, прізвище, ім'я, по батькові, контактна інформація).

Цей перелік документів є вичерпним.

Відповідність намірів щодо місця розташування ТС комплексній схемі розміщення ТС (у разі її наявності), будівельним нормам визначає відповідний орган з питань містобудування та архітектури, який утворено у складі виконавчого комітету відповідної ради, районної державної адміністрації, протягом десяти робочих днів з дня подання зазначеної заяви.

У разі відсутності у складі виконавчого органу сільської, селищної, міської ради органу з питань містобудування та архітектури відповідність намірів щодо місця розташування ТС на території відповідної ради визначає орган з питань

містобудування та архітектури відповідної районної державної адміністрації за територіальною належністю. У такому випадку строк розгляду заяви становить п'ятнадцять робочих днів.

Про відповідність намірів замовника щодо місця розташування ТС комплексній схемі розміщення ТС (у разі її наявності), будівельним нормам замовник повідомляється відповідним органом з питань містобудування та архітектури письмово протягом трьох робочих днів з дня такого визначення відповідності намірів або замовнику надається аргументована відмова щодо реалізації намірів розміщення ТС.

Отже, встановлені Положенням додаткові вимоги щодо надання дозволу суб'єкту господарювання який має намір встановити ТС, значно ускладнюють процедуру встановлення відповідності намірів замовника щодо місця розташування ТС, не відповідають вимогам Порядку розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності, затвердженого Наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 21.10.2011 р. № 244 «Про затвердження порядку розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності», вимагають від замовника додаткових затрат.

Такі дії Самбірської міської ради у вигляді прийняття Положення про Порядок розміщення тимчасових споруд літніх майданчиків, лоткової торгівлі, атракціонів та цирків шапіто для провадження підприємницької діяльності в місті Самбір, затвердженого рішенням VII сесії VII демократичного скликання Самбірської міської ради від 01.03.2016 № 24 «Про затвердження «Положення про Порядок розміщення тимчасових споруд, літніх майданчиків, лоткової торгівлі, атракціонів та цирків шапіто для провадження підприємницької діяльності в місті Самбір», положення якого містять додаткові вимоги щодо надання дозволу суб'єкту господарювання який має намір встановити ТС, що не передбачені Порядком розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності, затвердженого Наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 21.10.2011 р. № 244 «Про затвердження порядку розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності» містять ознаки порушення, передбаченого частиною 1 статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді антиконкурентних дій органів місцевого самоврядування, які можуть призвести до обмеження конкуренції.

II. Відповідно до п. 3 Положення встановлено порядок отримання паспорту прив'язки ТС або літнього майданчика».

Відповідно до порядку отримання паспорту, заявник, який отримав дозвіл міськвиконкому на розміщення тимчасових споруд, літніх майданчиків, звертається через ЦНАП у відділ архітектури і містобудування виконавчого комітету Самбірської міської ради з заявою щодо оформлення паспорта прив'язки, до якої додає:

- рішення виконкому про надання дозволу на встановлення тимчасової споруди, літніх майданчиків;

- реквізити замовника;
- договір на використання земельної ділянки або інші правоустановчі документи на земельну ділянку;
- схему розміщення тимчасової споруди або літнього майданчика;
- ескізи фасадів тимчасової споруди або літнього майданчика у кольорі М 1 : 50 (для стаціонарних тимчасових споруд), які виготовляє суб'єкт господарювання, що має ліцензію на виконання проектних робіт, або архітектор, який має відповідний кваліфікаційний сертифікат;
- схему благоустрою прилеглої території, складену замовником або суб'єктом підприємницької діяльності, який має відповідну ліцензію, архітектором, який має відповідний кваліфікаційний сертифікат;
- технічні умови щодо інженерного забезпечення (за наявності).

Відповідно до Порядку розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності, затвердженого Наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 21.10.2011 р. № 244 «Про затвердження порядку розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності», для оформлення паспорта прив'язки замовник звертається до органу з питань містобудування та архітектури із додатковою заявою щодо оформлення паспорта прив'язки тимчасової споруди, до якої додає:

- схему розміщення тимчасової споруди;
- ескізи фасадів тимчасової споруди або літнього майданчика у кольорі М 1 : 50 (для стаціонарних тимчасових споруд), які виготовляє суб'єкт господарювання, що має ліцензію на виконання проектних робіт, або архітектор, який має відповідний кваліфікаційний сертифікат;
- схему благоустрою прилеглої території, складену замовником або суб'єктом підприємницької діяльності, який має відповідну ліцензію, архітектором, який має відповідний кваліфікаційний сертифікат;
- технічні умови щодо інженерного забезпечення (за наявності).

Цей перелік документів є вичерпним.

Отже, такі додаткові вимоги, щодо надання замовником:

- рішення виконкому про надання дозволу на встановлення тимчасової споруди, літніх майданчиків;
- реквізити замовника;
- договір на використання земельної ділянки або інші правоустановчі документи на земельну ділянку

встановлені Положенням, що не передбачені Порядком розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності, затвердженого Наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 21.10.2011 р. № 244 «Про затвердження порядку

розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності» є неправомірними, вимагають від замовника додаткових затрат.

Такі дії Самбірської міської ради у вигляді прийняття Положення про Порядок розміщення тимчасових споруд літніх майданчиків, лоткової торгівлі, атракціонів та цирків шапіто для провадження підприємницької діяльності в місті Самбір, затвердженого рішенням VII сесії VII демократичного скликання Самбірської міської ради від 01.03.2016 № 24 «Про затвердження «Положення про Порядок розміщення тимчасових споруд, літніх майданчиків, лоткової торгівлі, атракціонів та цирків шапіто для провадження підприємницької діяльності в місті Самбір», положення якого містять вимоги щодо необхідності надання додаткових документів, що не передбачені Порядком розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності, затвердженого Наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 21.10.2011 р. № 244 «Про затвердження порядку розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності» містять ознаки порушення, передбаченого частиною 1 статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді антиконкурентних дій органів місцевого самоврядування, які можуть призвести до обмеження конкуренції.

III. Відповідно до пункту 4 Положення встановлено механізм продовження терміну дії паспорта прив'язки.

Відповідно до встановленого механізму продовження терміну дії паспорта прив'язки можливо за рішенням виконавчого комітету міської ради за умови відсутності додаткових містобудівних обмежень, що виникли за період експлуатації ТС, літнього майданчика або змін у містобудівній документації на місцевому рівні.

Дозвіл на розташування ТС може бути продовжено терміном до 3 років, а для літнього майданчика на літній період трьох років.

За 30 днів до закінчення дозволу на розташування тимчасової споруди, літнього майданчика, суб'єкт господарювання подає заяву до ЦНАП з клопотанням про продовження дозволу. До заяви додаються копії:

- договору користування земельної ділянки або інші правовстановлюючі документи на земельну ділянку;
- довідки ДПА про відсутність заборгованості з плати за землю за період дії договору користування земельною ділянкою або дії договору особистого сервітутного користування;
- схеми прив'язки тимчасової споруди;
- плану фасадів тимчасової споруди;
- витяг попереднього рішення виконавчого комітету міської ради про дозвіл на розташування тимчасової споруди, влаштування літнього майданчику;
- фотофіксація тимчасової споруди або літнього майданчика (фото розміром 9x13см).

Відповідно до Порядку розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності, затвердженого Наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 21.10.2011 р. № 244 «Про затвердження порядку розміщення тимчасових споруд строк дії паспорта прив'язки визначається органом з питань містобудування та архітектури виконавчого органу відповідної ради або районної державної адміністрації відповідно до генерального плану, плану зонування та детального плану територій та з урахуванням строків реалізації їх положень. Провадження строку дії паспорта прив'язки здійснюється за заявою замовника шляхом зазначення нової дати, підпису та печатки у паспорті прив'язки органом з питань містобудування та архітектури виконавчого органу відповідної ради.

У разі змін, які відбулися у містобудівній документації на місцевому рівні, будівельних нормах, розташуванні існуючих будівель і споруд, інженерних мереж або з ініціативи суб'єкта господарювання, паспорт прив'язки може переоформлюватись на строк дії цього паспорта прив'язки або на новий строк.

Отже, такі додаткові вимоги щодо механізму продовження терміну дії паспорта прив'язки, які встановлюються пунктом 4 Положення, не передбачені Порядком розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності, затвердженого Наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 21.10.2011 р. № 244 «Про затвердження порядку розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності» та є неправомірними.

Такі дії Самбірської міської ради у вигляді прийняття Положення про Порядок розміщення тимчасових споруд літніх майданчиків, лоткової торгівлі, атракціонів та цирків шапіто для провадження підприємницької діяльності в місті Самбір, затвердженого рішенням VII сесії VII демократичного скликання Самбірської міської ради від 01.03.2016 № 24 «Про затвердження «Положення про Порядок розміщення тимчасових споруд, літніх майданчиків, лоткової торгівлі, атракціонів та цирків шапіто для провадження підприємницької діяльності в місті Самбір», положення якого містять додаткові вимоги щодо механізму продовження терміну дії паспорта прив'язки, що не передбачені Порядком розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності, затвердженого Наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 21.10.2011 р. № 244 «Про затвердження порядку розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності» містять ознаки порушення, передбаченого частиною 1 статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді антиконкурентних дій органів місцевого самоврядування, які можуть призвести до обмеження конкуренції.

Здійснення торгівельної діяльності в Україні регулюється, зокрема, нормами Господарського, Цивільного кодексів України, Закону України «Про захист прав споживачів», Порядку провадження торговельної діяльності та правил торговельного

обслуговування на ринку споживчих товарів, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 15.06.2006 № 833 та іншими актами законодавства.

Так, статтею 23 Господарського кодексу України встановлено, що органи місцевого самоврядування здійснюють свої повноваження щодо суб'єктів господарювання виключно в межах, визначених Конституцією України, законами про місцеве самоврядування та іншими законами, що передбачають особливості здійснення місцевого самоврядування, іншими законами.

Отже, дії Самбірської міської ради у вигляді прийняття Положення про Порядок розміщення тимчасових споруд літніх майданчиків, лоткової торгівлі, атракціонів та цирків шапіто для провадження підприємницької діяльності в місті Самбір, затвердженого рішенням VII сесії VII демократичного скликання Самбірської міської ради від 01.03.2016 № 24 «Про затвердження «Порядку розміщення тимчасових споруд, літніх майданчиків, лоткової торгівлі, атракціонів та цирків шапіто для провадження підприємницької діяльності в місті Самбір», положення якого не відповідають вимогам Порядку розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності, затвердженого Наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 21.10.2011 р. № 244 «Про затвердження порядку розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності» містять ознаки порушення, передбаченого частиною 1 статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді антиконкурентних дій органів місцевого самоврядування, які можуть призвести до обмеження конкуренції.

Згідно із частиною третьою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» вчинення антиконкурентних дій органів місцевого самоврядування забороняється.

Відповідно до статті 4 Закону України «Про Антимонопольний комітет України» принципом діяльності органів Антимонопольного комітету України є захист конкуренції на засадах рівності фізичних та юридичних осіб перед законом та пріоритету прав споживачів.

В зв'язку з вищенаведеним, керуючись статтею 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України» та статтею 46 Закону України "Про захист економічної конкуренції", з метою припинення дій, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції та усунення причин виникнення цих порушень, Адміністративна Колегія Західного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України надає виконавчому комітету Самбірської міської ради обов'язкові для розгляду

РЕКОМЕНДАЦІЇ:

1. Припинити дії щодо встановлення неправомірних вимог для суб'єктів господарювання, що мають намір здійснювати діяльність з реалізації товарів, надання послуг і виконання робіт у тимчасових спорудах, які містять ознаки порушення, що

передбачені частиною 1 статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді антиконкурентних дій органів місцевого самоврядування, які можуть призвести до обмеження конкуренції, шляхом приведення Положення про Порядок розміщення тимчасових споруд, літніх майданчиків, лоткової торгівлі, атракціонів та цирків шапіто для провадження підприємницької діяльності в місті Самбір, затвердженого рішенням VII сесії VII демократичного скликання Самбірської міської ради від 01.03.2016 № 24 «Про затвердження «Положення про Порядок розміщення тимчасових споруд, літніх майданчиків, лоткової торгівлі, атракціонів та цирків шапіто для провадження підприємницької діяльності в місті Самбір» у відповідність до наказу Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 21 жовтня 2011 року № 244 «Про затвердження Порядку розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності».

2. Повідомити про виконання Рекомендацій Адміністративної колегії Західного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України протягом 3-х місяців з дня їх отримання.

Відповідно до частини другої статті 46 Закону України "Про захист економічної конкуренції" рекомендації органів Антимонопольного комітету України підлягають обов'язковому розгляду суб'єктом господарювання, якому вони надані.

Відповідно до частини третьої статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», за умови виконання положень наданих рекомендацій, провадження у справі про порушення законодавства про захист економічної конкуренції не розпочинається.

Голова

Р. Лецишин